

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Ладіна Т.Г., студентка ОКР «Магістр», спец. «Облік і аудит»

Науковий керівник – Фесенко Д.М., к.е.н., професор

В сучасних умовах господарювання в аграрному секторі, що представлене підприємствами, заснованими на приватній власності та фермерськими господарствами важливе значення для їх успішного функціонування є достовірна інформація щодо виробничих процесів, доходів, витрат та фінансового результату.

Селянські фермерські господарства є формою підприємництва, спрямованої на виробництво товарної сільськогосподарської продукції, її переробку та реалізацію. В сільському господарстві їхня кількість постійно зростає.

Підвищення конкуренції господарств вимагає розробки нових підходів до вирішення облікових проблем. Особливо важливим в аграрному секторі є ведення бухгалтерського обліку, де до нього висувають специфічні вимоги: має бути зрозумілим, швидко опановуватись і правдиво відбивати фінансові результати господарської діяльності.

Облік доходів та формування фінансового результату діяльності фермерського господарства є однією із найскладніших ділянок обліку, оскільки специфіка обліку доходів та фінансових результатів у розрізі видів діяльності тісно пов'язана з формуванням «Звіту про фінансові результати».

Облік доходів регулює П(С)БО 15, згідно якого дохід фермерських господарств визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язань, що зумовлює зростання власного капіталу, за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена. Господарство може отримувати дохід від звичайної та надзвичайної діяльності, в свою чергу дохід від звичайної діяльності поділяється на операційний інвестиційний та фінансовий.

Метою діяльності будь-якого підприємства є отримання прибутку. Переважна більшість малих господарств займається тільки вирощуванням і продажем сільськогосподарської продукції, що занижує економічні потужності даних суб'єктів господарювання. Для отримання більших прибутків потрібно розширювати сфери відносин з іншими господарствами, тобто займатися інвестиційною та фінансовою діяльністю. Ними можуть бути дивіденди за вкладений пай, відсотки за зберігання грошей в банку, тощо.

Господарства, які займаються тільки операційною діяльністю узагальнюють інформацію про доходи на рахунку 70 «Дохід від реалізації» із кількох субрахунками.

Для точності ведення обліку потрібно визначати прибуток за кожним видом діяльності окремо, шляхом порівняння доходів та витрат. При здійсненні кількох видів діяльності облік доходів і витрат з цих видів ведуть у Відомості обліку витрат виробництва. Якщо господарство займається лише одним видом діяльності, то відомість не використовують, а облік доходів

ведуть в Журналі реєстрації господарських операцій в графі 5 «Доходи», де відображають усі грошові надходження без ПДВ.

Фінансовий результат діяльності фермерських господарств визначається як різниця між одержаними доходами (виручкою) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг та понесеними витратами. Цю суму коригують на величину зміни вартості залишків матеріальних запасів, готової продукції і молодняка тварин та незавершеного виробництва на кінець року. Дані залишків беруть із інвентаризаційних відомостей.

Вартість продукції власного виробництва, яка спожита членами фермерського господарства, а також грошові кошти, товарно-матеріальні цінності, вилучені з господарського обігу для задоволення особистих потреб членів сім'ї, додають до доходу.

Одержаний таким чином результат є валовим доходом фермера та членів його родини. Визначений дохід розподіляються між членами господарства пропорційно трудовому внеску кожного з них і використовується для визначення заробітку, утримань і відрахувань на соціальні заходи згідно з чинним законодавством. Для підрахунку від валового доходу віднімають нараховані суми заробітку фермера та його родини з відрахуваннями, а також витрати на утримання сім'ї на кожен день. Одержаний результат направляють на поповнення (зменшення) власного капіталу фермерського господарства.

Заключним етапом ведення бухгалтерського обліку є складання фінансової звітності. Суб'єктів малого підприємництва, до яких належать і фермерські господарства, згідно із П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» застосовують скорочену за показниками фінансову звітність у складі «Балансу» (форма 1-М) та «Звіту про фінансові результати» (форма 2-М) Інформація про доходи фермерських господарств узагальнюється у формі №2 «Звіт про фінансові результати», де зазначається доходи по видах діяльності.

Проаналізувавши дані дослідження можна стверджувати, що при застосуванні даної системи бухгалтерського обліку «Журнал реєстрації господарських операцій» у фермерських господарствах розглядається як основний реєстр бухгалтерського обліку, в якому фіксуються всі господарські процеси, зокрема і доходи.

Впровадження запропонованої концепції побудови обліку обумовлює потребу узагальнення в кінці звітного періоду інформації про витрати та доходи шляхом відображення її на бухгалтерському рахунку 79 «Фінансові результати» і визначення та аналіз фінансового результату шляхом порівняння витрат з доходами, що не суперечить міжнародним стандартам.